

Paddenstoelen lezing en excursie.

Woensdag 8 oktober zaten we met 16 personen in het Fries natuurmuseum bijeen om de theoretische kennis van paddenstoelen wat op te vijzelen. Gosse Haga van de paddenstoelen werkgroep Friesland heeft ons een prachtige power point presentatie voorgeschoteld. We beginnen bij de plaats die paddenstoelen als sporenplant innemen in de evolutie. Hierna volgt de tweedeling binnen de paddenstoelenwereld, ascomyceten

of zakjes-zwammen en basidiomyceten de steeltjes-zwammen. Bij de eerste soort zitten de sporen (8) in zakjes, bij de andere soort staan de sporen (4) op steeltjes. Tot de

Rechte koraalzwam

laatste soort horen o.a. de plaatjeszwammen en boleten, de groepen die verder behandeld worden. Een paddenstoel kan twee soorten sporen produceren, +sporen en -sporen. Als de sporen rijp zijn worden deze weggeschoten of vallen ze naar beneden en via de wind of het water worden ze verder verspreid. Als de sporen in het juiste milieu terecht komen gaan ze groeien. Op een gegeven moment vinden de twee verschillende soort sporen elkaar en versmelten dan tot een +-spore. Ook dit groeit weer

waarbij draden ontstaan die bij bundeling met het blote oog zichtbaar kunnen worden. Als de omstandigheden gunstig zijn ontstaat op zo'n myceliumdraad een vruchtlichaam dat voor ons mensen zichtbaar wordt als een paddenstoel. Als levenswijze zijn er binnen de paddenstoelen wereld in Nederland zijn er opruimers - saprophyten, parasieten - zij die te koste leven van de gastheer en zij die leven in samenhang met de gastheer - symbionten. Van deze laatste soort is de vliegenzwam een mooi voorbeeld, die leeft meestal onder berken. De zwam is makkelijk in staat om voedingsstoffen uit de grond op te nemen en levert die aan de boom terwijl de boom suikers afgeeft waar de paddenstoel van profiteert.

Kastanjeboleet

waarmee draden ontstaan die bij bundeling met het blote oog zichtbaar kunnen worden. Als de omstandigheden gunstig zijn ontstaat op zo'n myceliumdraad een vruchtlichaam dat voor ons mensen zichtbaar wordt als een paddenstoel. Als levenswijze zijn er binnen de paddenstoelen wereld in Nederland zijn er opruimers - saprophyten, parasieten - zij die te koste leven van de gastheer en zij die leven in samenhang met de gastheer - symbionten. Van deze laatste soort is de vliegenzwam een mooi voorbeeld, die leeft meestal onder berken. De zwam is makkelijk in staat om voedingsstoffen uit de grond op te nemen en levert die aan de boom terwijl de boom suikers afgeeft waar de paddenstoel van profiteert.

Slanke schijnridderzwam

In Nederland komen ongeveer 6000 soorten paddenstoelen voor waarvan er 14 soorten giftig zijn. Bij oudere paddenstoelen is de giftigheid vaak groter. Naast echt giftig zijn er nog diverse soorten waar je behoorlijk beroerd van kunt worden. Voordat je dus paddenstoelen gaat eten is het raadzaam wat je eet! Verder blijkt dat paddenstoelen gemakkelijk voedingsstoffen en spore elementen uit de grond opneemt en dit stapelt. In ons buurland Duitsland en Polen is het na de ramp met de kernreactor in Tsjernobyl een aantal jaren afgeraden om paddenstoelen uit de bossen te plukken voor consumptie vanwege de stapeling van radioactieve metalen.

Na deze algemene inleiding verteld Gosse ons van een 16 tal families de algemene kenmerken en laat daarbij steeds een paar foto's zien van soorten. Het laatste half uur bekijken we de meegebrachte soorten.

Zaterdagmiddag 11 oktober verzamelen 19 personen zich bij de ingang van het Bos van Ypey in Tytsjerk. Doordat het de afgelopen weken niet veel geregend heeft laten de meestal grote en spectaculaire soorten het wat afweten. Maar tijdens de wandeling vinden we toch nog een twintig- tot dertigtal verschillende paddenstoelen. Wat dacht je van een zwart knotsje dat op een truffel groeit in Nederland. Verder hele kleine zwarte koggeltjes die op blaadjes van zevenblad zitten, helaas voor tuinliefhebbers gaat de plant hier niet dood aan. Tevens zien we het zeldzame rechte koraalzwam. Op het einde van de excursie als het inmiddels is begonnen met regenen kan David ons toch nog een grote paddenstoel laten zien, de eikhaas.

Allemaal mooi en leerzaam, groet Siemen.

Eikhaas

Excursie 11/10/2014 KNNV bos van Ypey

Gevonden. Paddestoelen:

Elzenweerschijnzwam	Fopzwam	Tranende franjehoed
Paarse korstzwam	Eikebladzwammetje	Bundelmycena
Hazepootje	Elfenbankje	Rechte koraalzwam
Gel aardappelbovist	Rode koolzwam	Slanke schijnreden
Eekhoortjesbrood	Berken Ridderzwam	Oranjedwergmycena
Krulzoom	Reuzenzwam	Gele korstzwam
Kastanjeboleet	Paarse knoopzwam	Zwarte knoopzwam
Oranje geel trechttertje	Puntkogel 7-blad	Eikelbekertje
Prachtvlamhoed	Gele knotszwam	Donsvoetje
Scherpe collibia	Rupsendoder	Meniezwam
Papilmycena	Regenboog russula,	Hulstdekselbekertje
Zwarte truffelknotszwam	Zwart purperen russula	Gerimpelde melkzwam
Stevige braakrussula	Geel witte russula	Broze russula
Bleekgele bundelzwam	Elzen bundelzwam	Eikhaas
Goedgelegd zwameter	Oranjebloesemzwam (?)	

64 totaal

Met dank aan Els Houwink die alle soorten genoteerd heeft.